

Miasto Bartoszyce

SPRAWOZDANIE Z REALIZACJI

**„Programu ochrony środowiska dla Miasta Bartoszyce
do roku 2020”**

OBEJMUJĄCE LATA 2017-2018

Olsztyn, październik 2019 r.

SPIS TREŚCI

1.	Wstęp.....	3
2.	Podstawowe informacje dotyczące zapisów „Programu ochrony środowiska dla Miasta Bartoszyce”	3
2.1.	Cele i kierunki działań	3
2.2.	Zadania planowane do realizacji przez samorząd lub jego jednostki organizacyjne oraz zadania monitorowane	5
3.	Część sprawozdawcza	9
3.1.	Zestawienie zrealizowanych zadań własnych.....	9
3.2.	Zestawienie zrealizowanych zadań monitorowanych.....	18
3.3.	Wskaźniki realizacji programu	24
4.	Wnioski i zalecenia	25

1. WSTĘP

Program Ochrony Środowiska jest narzędziem realizacji polityki ochrony środowiska, zbieżnej z założeniami najważniejszych dokumentów strategicznych i programowych gminy. Określa obszary, kierunki interwencji i zadania służące poprawie stanu środowiska i bezpieczeństwa ekologicznego jej mieszkańców. Sporządzenie gminnego programu ochrony środowiska jest obowiązkiem gminy w myśl art. 17 ustawy z dnia 27 kwietnia 2001 r. Prawo ochrony środowiska (tekst jednolity: Dz. U. z 2017 r., poz. 519). Realizacja programu jest monitorowana, a Burmistrz/Wójt co dwa lata przedstawia Radzie sprawozdanie z jego realizacji.

Aktualny „Program ochrony środowiska dla Miasta Bartoszyce do roku 2020” Rada Miasta przyjęła do realizacji uchwałą Nr III/20/2018 Rady Miasta Bartoszyce z dnia 28 grudnia 2018 r.

Zgodnie z wymogiem art. 18 ust. 2 ustawy Prawo ochrony środowiska oraz zapisami „Programu...”, Burmistrz Miasta Bartoszyce jest obowiązany dokonywać oceny realizacji programu i przygotowywać raporty z wykonania programu i przedstawiać je Radzie Miasta. Niniejsze sprawozdanie stanowi realizację tego obowiązku.

Sprawozdanie z realizacji „Programu ochrony środowiska dla Miasta Bartoszyce do roku 2020” zawiera:

- kontrolę zgodności wykonania zadań wyszczególnionych w niniejszym programie z harmonogramem realizacji programu na lata 2017-2018;
- ocenę realizacji celów i działań określonych w programie opartą na wskaźnikach.

2. PODSTAWOWE INFORMACJE DOTYCZĄCE ZAPISÓW „PROGRAMU OCHRONY ŚRODOWISKA DLA MIASTA BARTOSZYCE”

2.1. Cele i kierunki działań

„Program ochrony środowiska dla Miasta Bartoszyce do roku 2020” zawiera w szczególności:

- ogólną charakterystykę miasta,
- ocenę obecnego stanu środowiska w mieście (z uwzględnieniem dziesięciu obszarów przyszłej interwencji: /1/ ochrona klimatu i jakości powietrza, /2/ zagrożenia hałasem, /3/ pola elektromagnetyczne, /4/ gospodarowanie wodami, /5/ gospodarka wodno-ściekowa, /6/ zasoby geologiczne, /7/ gleby, /8/ gospodarka odpadami i zapobieganie powstawaniu odpadów, /9/ zasoby przyrodnicze, /10/ zagrożenia poważnymi awariami),
- cele, kierunki interwencji i zadania wynikające z oceny stanu środowiska oraz harmonogram rzeczowo-finansowy,

- opis systemu realizacji POŚ.

Poniżej zaprezentowano syntetyczne zestawienie celów i kierunków interwencji przypisanych poszczególnym obszarom interwencji:

Obszar interwencji	Cel	Kierunek interwencji
Ochrona klimatu i jakości powietrza	Poprawa jakości powietrza, ograniczenie emisji gazów cieplarnianych	I. Zmniejszanie emisji zanieczyszczeń do atmosfery
		II. Wzrost wykorzystania OZE w bilansie energetycznym
		III. Doskonalenie systemu planowania, monitoringu i edukacji
		IV. Zmniejszanie zapotrzebowania na energię
		V. Zrównoważony rozwój energetyczny miasta
		VI. Ograniczanie zagrożeń i adaptacja do zmian klimatu
Zagrożenia hałasem	Poprawa klimatu akustycznego poprzez obniżenie hałasu do poziomu obowiązujących standardów	VII. Ograniczanie hałasu
Pola elektromagnetyczne	Utrzymanie poziomów pól elektromagnetycznych poniżej dopuszczalnych	VIII. Ograniczenie oddziaływania pól elektromagnetycznych
Gospodarowanie wodami	Osiąganie celów środowiskowych dla wód	IX. Poprawa stanu/potencjału ekologicznego wód powierzchniowych
		X. Utrzymanie dobrego stanu ilościowego i chemicznego wód podziemnych
	Ochrona przed niedoborami wody i powodzią	XI. Stosowanie instrumentów ekonomicznych w racjonalnym użytkowaniu zasobów wodnych
		XII. Zwiększanie retencji wód w zlewniach
Gospodarka wodno-ściekowa	Zapewnienie odpowiedniej ilości i jakości wody dla ludności	XV. Zaopatrzenie ludności w wodę
	Ograniczanie zużycia wody	XVI. Poprawa jakości wody przeznaczonej do spożycia
	Ochrona wód i gleb przed zanieczyszczeniem ściekami	XVII. Oszczędne gospodarowanie wodą
		XVIII. Budowa i modernizacja sieci kanalizacyjnych
		XIX. Budowa, rozbudowa i modernizacja oczyszczalni ścieków
		XX. Monitoring postępowania z nieczystościami płynnymi na terenach nieskanalizowanych
Gleby	Ochrona gleb	XXI. Zapewnienie właściwego sposobu użytkowania powierzchni ziemi
		XXII. Remediacja terenów zanieczyszczonych oraz rekultywacja terenów zdegradowanych
Gospodarka odpadami i zapobieganie powstawaniu odpadów	Utrzymanie tendencji oddzielenia wzrostu ilości wytwarzanych odpadów od wzrostu gospodarczego kraju wyrażonego w PKB	XXIII. Minimalizacja ilości wytwarzanych odpadów
	Zapobieganie powstawaniu odpadów	
	Zwiększanie świadomości ekologicznej mieszkańców miasta i zmiana ich zachowań	
	Zwiększenie udziału odzysku, w tym w szczególności ponownego użycia, recyklingu i energii zawartej w odpadach – odzyskiwanie energii powinno zostać ograniczone do materiałów nienadających się do recyklingu	XXIV. Odzysk surowców i recykling
Dalszy rozwój systemu selektywnego zbierania odpadów, w tym odpadów biodegradowalnych i odpadów niebezpiecznych		

Obszar interwencji	Cel	Kierunek interwencji
	Zmniejszenie ilości kierowanych na składowiska odpadów – składowanie powinno zostać ograniczone do odpadów reszkowych	XXV. Unieszkodliwianie odpadów komunalnych i pozostałych
	Remediacja terenów zanieczyszczonych oraz rekultywacja terenów zdegradowanych, w tym nieczynnych składowisk odpadów	XXVI. Zapobieganie zanieczyszczaniu powierzchni ziemi
Zasoby przyrodnicze	Ochrona obszarów i obiektów o szczególnych walorach przyrodniczych i krajobrazowych	XXVII. Rozwój i weryfikacja obszarowych form ochrony przyrody i krajobrazu
		XXVIII. Zachowanie obiektów o szczególnych walorach przyrodniczych
		XXIX. Doskonalenie planowania i realizacji zadań ochronnych
	Zapewnienie spójności przestrzeni przyrodniczej województwa i powiatu	XXX. Zachowanie ciągłości terytorialnej i spójności ekologicznej przestrzeni przyrodniczej i zapobieganie jej fragmentacji
	Doskonalenie trwale zrównoważonej, wielofunkcyjnej gospodarki leśnej	XXXI. Utrzymanie, powiększanie i ochrona zasobów leśnych oraz gruntów zadrzewionych i zakrzewionych
	Ograniczanie zagrożeń dla rodzimej przyrody	XXXII. Ograniczanie inwazji obcych gatunków
	Ochrona różnorodności biologicznej w rolnictwie i na terenach zurbanizowanych	XXXIII. Zrównoważone użytkowanie gruntów rolnych i rozwój zielonej infrastruktury na terenach zurbanizowanych
Włączanie społeczeństwa do działań na rzecz ochrony przyrody	XXXIV. Podniesienie poziomu wiedzy oraz wzrost aktywności społeczeństwa w zakresie działań na rzecz ochrony różnorodności biologicznej	
Zagrożenia poważnymi awariami	Ograniczanie zagrożeń poważnymi awariami i minimalizacja ich skutków	XXXV. Ograniczanie zagrożeń poważnymi awariami
		XXXVI. Minimalizacja skutków w przypadku wystąpienia poważnej awarii

2.2. Zadania planowane do realizacji przez samorząd lub jego jednostki organizacyjne oraz zadania monitorowane

W ramach Programu, samorząd miejski zaplanował realizację 35 zadań własnych (w tym 11 zadań zgrupowanych w ramach szeroko pojętej edukacji i promowania zachowań proekologicznych oraz 24 zadania o charakterze inwestycyjnym).

Tabela 1 przedstawia harmonogram realizacji zadań programu ochrony środowiska dla Miasta Bartoszyce, planowanych na lata 2017-2018.

Tabela 1 Harmonogram realizacji zadań własnych

Obszar interwencji	Kierunek interwencji	Nr zadania	Zadanie	Termin realizacji	Szacunkowe koszty i/lub lata realizacji (znak „x”)	
					2017	2018
Ochrona klimatu i jakości powietrza	I. Zmniejszanie emisji zanieczyszczeń do atmosfery	8	Kampanie edukacyjne w zakresie ekozachowań: prawidłowego spalania paliw stałych, w tym węgla kamiennego i drewna w kotłach i kominkach, skutków spalania odpadów w urządzeniach do tego nieprzystosowanych, ekojazdy.	2017-2020	x	x
		9	Budowa, przebudowa i modernizacja dróg			
		9.1	Modernizacja ul. Ogrodowa 2	2017	68 000,00	
		9.2	Dokończenie przebudowy ul. PCK	2017	527 000,00	
		9.3	Przebudowa ul. Korczaka	2017-2018	2 000 000,00	325 534,67
		9.4	Budowa ul. Inwestycyjnej	2017	2 687 100,00	
		9.5	Budowa ul. Sosnowej	2017	150 000,00	
		9.6	Modernizacja ul. Staszica	2018		500 000,00
		9.7	Przebudowa ul. Nad Łyną	2018		7 500 000,00
		9.8	Remont nawierzchni ul. Żeromskiego	2017	158 381,80	
	10	Budowa tras rowerowych	2019-2020			
	II. Wzrost wykorzystania OZE w bilansie	12	Rozwój mikroinstalacji (energetyki prosumenckiej) oraz wykorzystania odnawialnych źródeł energii;			
		12.1	Budowa odnawialnych źródeł energii w Gminie Miejskiej Bartoszyce	2018		1 001 000,00
	III. Doskonalenie systemu planowania, monitoringu i edukacji	15	Edukacja społeczeństwa w zakresie odnawialnych źródeł energii, z uwzględnieniem działań adaptacyjnych do zmian klimatu;	2017-2020	x	x
		16	Tworzenie mechanizmów kontrolowania źródeł „niskiej emisji”;	2017-2020	bezkosztowo	bezkosztowo
		17	Upowszechnianie wiedzy na temat mechanizmów finansowych sprzyjających poprawie jakości powietrza	2017-2020	x	x
		18	Akcje informacyjne uświadamiające mieszkańcom zagrożenia dla zdrowia, związane z zanieczyszczeniem powietrza;	2017-2020	x	x
		19	Promowanie poprawnych zachowań społecznych np. korzystania z komunikacji miejskiej, ścieżek rowerowych lub akcji społecznych pt. „nie jedź sam, zabierz ze sobą jeszcze inne osoby”.	2017-2020	x	x
	IV. Zmniejszanie zapotrzebowania na energię	20	Stosowanie energooszczędnych technologii w gospodarce, dokonywanie termomodernizacji budynków, wprowadzanie nowoczesnych systemów grzewczych w domach jednorodzinnych, zmniejszanie strat energii w systemach przesyłowych (elektroenergetycznych i ciepłych).			
		20.1	Modernizacja budynku mieszkalnego położonego w Bartoszycach przy ul. Cynkowej 2 (z ociepleniem)	2017	412 225,26	
		22	Rozbudowa energooszczędnych systemów oświetlenia dróg publicznych;			
		22.1	Budowa i modernizacja oświetlenia	2017-2018	150 000,00	150 000,00
		24	Prowadzenie edukacji upowszechniającej wiedzę nt. możliwości zmniejszania zapotrzebowania na energię w gospodarstwach domowych.	2017-2020	x	x
	V. Zrównoważony rozwój energetyczny miasta	25	Podnoszenie świadomości ekologicznej w zakresie potrzeb oszczędnego i efektywnego wykorzystania energii.	2017-2020	x	x

Sprawozdanie z realizacji programu ochrony środowiska dla Miasta Bartoszyce

Obszar interwencji	Kierunek interwencji	Nr zadania	Zadanie	Termin realizacji	Szacunkowe koszty i/lub lata realizacji (znak „x”)	
					2017	2018
	VI. Ograniczanie zagrożeń i adaptacja do zmian klimatu	26	Edukacja i zwiększanie świadomości w zakresie: zmian klimatu i sposobów minimalizowania ich skutków, wpływu inwazyjnych gatunków obcych oraz znaczenia i konieczności oszczędzania zasobów, w szczególności wody.	2017-2020	x	x
Zagrożenia hałasem	VII. Ograniczanie hałasu	27	Uwzględnianie w planowaniu przestrzennym ochrony przed hałasem, stosownie do wymogów ustawy <i>Prawo ochrony środowiska</i> , między innymi poprzez właściwe kształtowanie przestrzeni urbanistycznej	2017-2020	bezkosztowo	bezkosztowo
		28	Ograniczanie hałasu, zwłaszcza w osiedlach mieszkaniowych poprzez m.in. tworzenie stref wolnych od transportu, ograniczenie szybkości ruchu, tworzenie pasów zadrzewień;	2017-2020	x	x
		29	Wprowadzenie koniecznych zmian w inżynierii ruchu drogowego (budowa obwodnic, poprawa stanu nawierzchni ulic i dróg, zapewnienie płynności ruchu, montaż osłon przeciwdźwiękowych w miejscach występowania uciążliwości akustycznych);	2017-2020	x	x
		31	Budowa tras rowerowych na terenach zurbanizowanych;	2019-2020		
		32	Prowadzenie edukacji ekologicznej i propagowanie jazdy rowerem, komunikacji zbiorowej, proekologicznego korzystania z samochodów np. „jazda z sąsiadem”, Ecodriving.	2017-2020	x	x
Pola elektromagnetyczne	VIII. Ograniczenie oddziaływania pól elektromagnetycznych	33	Uwzględnienie zagrożenia promieniowaniem elektromagnetycznym w planach zagospodarowania przestrzennego.	2017-2020	bezkosztowo	bezkosztowo
Gospodarowanie wodami	IX. Poprawa stanu/potencjału ekologicznego wód powierzchniowych	35	Ograniczanie dopływu do wód zanieczyszczeń ze źródeł rozproszonych i obszarowych, w szczególności poprzez ochronę i odtwarzanie trwałej pokrywy roślinnej w strefie brzegowej wód, ograniczanie urbanizacji i przekształcania stref brzegowych	2017-2020	x	x
	XII. Zwiększenie retencji wód w zlewniach	44	Retencjonowanie wód opadowych odprowadzanych z powierzchni szczelnych i utwardzonych oraz ograniczanie tworzenia nowych powierzchni uszczelnionych.	2019-2020		
Gospodarka wodno-ściekowa	XV. Zaopatrzenie ludności w wodę	48	Rozbudowa i modernizacja sieci wodociągowej oraz stacji uzdatniania wody.	2017-2020	x	x
	XVII. Oszczędne gospodarowanie wodą	54	Prowadzenie działań edukacyjnych dotyczących potrzeby oszczędnego gospodarowania wodą.	2017-2020	x	x
	XVIII. Budowa i modernizacja sieci kanalizacyjnych	55	Rozbudowa sieci w aglomeracji Bartoszyce;			
		55.1	Uzbrojenie terenów inwestycyjnych na obszarze os. 650-lecia w Bartoszycach I etap	2017-2018	2 457 256,84	1 599 906,14
		56	Budowa i modernizacja kanalizacji deszczowej z urządzeniami podczyszczającymi.	2017-2020	x	x
	XIX. Budowa, rozbudowa i modernizacja oczyszczalni ścieków	57	Realizacja zadań zapisanych w AKPOŚK (2015) oraz innych zadań dotyczących rozbudowy i modernizacji oczyszczalni ścieków	2017-2020	x	x
XX. Monitoring postępowania z nieczystościami płynnymi na terenach nieskanalizowanych	59	Kontrola częstotliwości i sposobu pozbywania się nieczystości płynnych przez właścicieli nieruchomości oraz kontrola funkcjonowania oczyszczalni przydomowych.	2017-2020	bezkosztowo	bezkosztowo	

Obszar interwencji	Kierunek interwencji	Nr zadania	Zadanie	Termin realizacji	Szacunkowe koszty i/lub lata realizacji (znak „x”)	
					2017	2018
Gospodarka odpadami i zapobieganiu powstawaniu odpadów	Wszystkie kierunki interwencji	64	Edukacja w zakresie gospodarki odpadami, promowanie selektywnej zbiórki odpadów, informowanie o zasadach działania systemu zbiórki odpadów, propagowanie idei zapobiegania powstawaniu odpadów (zmiana nawyków konsumenckich), itp.	2017-2020	x	x
Zasoby przyrodnicze	XXVIII. Zachowanie obiektów o szczególnych walorach przyrodniczych	66	Zapewnienie ochrony tworów przyrody ożywionej i nieożywionej o szczególnej wartości przyrodniczej, naukowej, kulturowej, historycznej lub krajobrazowej – pomników przyrody.	2017-2020	bezkosztowo	bezkosztowo
	XXXIII. Zrównoważone użytkowanie gruntów rolnych i rozwój zielonej infrastruktury na terenach zurbanizowanych	78	Utrzymanie i powiększanie terenów zieleni na obszarach zurbanizowanych, z dążeniem do zapewnienia łączności pomiędzy tymi terenami oraz tworzenia zielonych pierścieni wokół miast.	2017-2020	x	x
	XXXIV. Podniesienie poziomu wiedzy oraz wzrost aktywności społeczeństwa w zakresie działań na rzecz ochrony różnorodności biologicznej	80	Prowadzenie edukacji ekologicznej.	2017-2020	x	x
Zagrożenia poważnymi awariami	XXXV. Ograniczanie zagrożeń poważnymi awariami	82	Propagowanie standardów prawidłowych zachowań społeczeństwa w sytuacji wystąpienia zagrożeń środowiska z tytułu awarii przemysłowych i wypadków z udziałem pojazdów przewożących towary niebezpieczne.	2017-2020	x	x
	XXXVI. Minimalizacja skutków w przypadku wystąpienia poważnej awarii	83	Doposażenie wyspecjalizowanych jednostek w sprzęt do wykrywania i lokalizacji awarii, likwidacji oraz analizy skutków tych awarii	2018-2020		x
RAZEM				-	8 609 963,90	11 076 440,81

źródło: Program ochrony środowiska dla Miasta Bartoszyce do roku 2020

Oprócz zadań własnych w POŚ przewidywano realizację zadań monitorowanych.

Zadania monitorowane są realizowane przez organy administracji państwowej, jednostki samorządu terytorialnego (wojewódzkiego, powiatowego) i ich jednostki organizacyjne, służby i inspekcje, organizacje pozarządowe oraz przez podmioty gospodarcze i osoby fizyczne.

Główne zadania monitorowane przewidziane do realizacji w latach 2017-2018 dotyczyły zadań planowanych do realizacji przez COWiK sp. z o.o. (przedsiębiorstwo obsługujące obiekty i urządzenia wodociągowo-kanalizacyjne i ciepłownicze na terenie miasta).

3. CZĘŚĆ SPRAWOZDAWCZA

3.1. Zestawienie zrealizowanych zadań własnych

Tabela 2 przedstawia nakłady poniesione na realizację „Programu ochrony środowiska dla Miasta Bartoszyce do roku 2020” w latach 2017-2018. Wyszczególniono nakłady poniesione przez Gminę Miejską Bartoszyce.

Łączne nakłady na projekty związane w całości z realizacją POŚ w okresie 2017-2018 wyniosły blisko 16,7 mln zł. Ponadto realizowano projekt „Rewitalizacja Starego Miasta w Bartoszycach - etap I” (wydatki w latach 2017-2018 przekroczyły 5,9 mln zł), w ramach którego realizowano również zadania związane z osiągnięciem celów Programu Ochrony Środowiska (budowa / modernizacja sieci wodociągowej i kanalizacyjnej, budowa kanalizacji deszczowej, budowa oświetlenia LED). Ustalono, że do następujących kierunków interwencji POŚ:

- *IV. Zmniejszanie zapotrzebowania na energię* (budowa oświetlenia LED),
- *XVIII. Budowa i modernizacja sieci kanalizacyjnych* (budowa/modernizacja sieci wodociągowej i kanalizacji sanitarnej, budowa sieci kanalizacji deszczowej),

można przypisać 10% wydatków na realizację projektu „Rewitalizacja Starego Miasta w Bartoszycach - etap I” (591 350,89 zł).

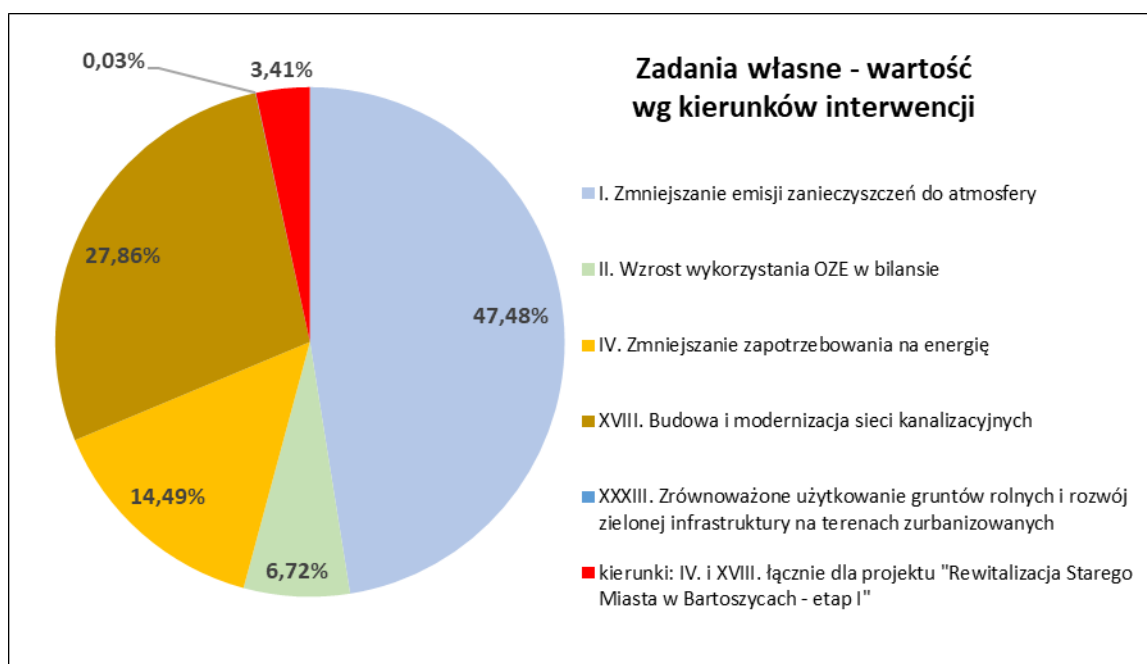
Zatem łącznie na realizację zadań własnych POŚ w latach 2017-2018 Gmina Miejska Bartoszyce wydatkowała **ponad 17,3 mln zł**, zgodnie z poniższym zestawieniem

Kierunki:	Nakłady (zł)
I. Zmniejszanie emisji zanieczyszczeń do atmosfery	8 233 754,87
II. Wzrost wykorzystania OZE w bilansie	1 165 950,17
IV. Zmniejszanie zapotrzebowania na energię	2 513 559,09
XVIII. Budowa i modernizacja sieci kanalizacyjnych	4 832 049,62
XXXIII. Zrównoważone użytkowanie gruntów rolnych i rozwój zielonej infrastruktury na terenach zurbanizowanych	4 500,00
kierunki: IV. i XVIII. łącznie dla projektu "Rewitalizacja Starego Miasta w Bartoszycach - etap I"	591 350,89
RAZEM	17 341 164,64

Największe nakłady poniesiono na realizację zadań z kierunku interwencji *I. Zmniejszanie emisji zanieczyszczeń do atmosfery* – ponad 8,2 mln zł (rys. 1.).

Drugie w kolejności są nakłady poniesione na realizację zadań z kierunku interwencji *XVIII. Budowa i modernizacja sieci kanalizacyjnych*, w których największy udział ma realizacja projektu *Uzbrojenie terenów inwestycyjnych na obszarze os. 650-lecia w Bartoszycach I etap*.

Znaczące wydatki poniesiono również na realizację zadań z kierunku *IV. Zmniejszanie zapotrzebowania na energię* i *II. Wzrost wykorzystania OZE w bilansie* – odpowiednio 2,51 mln zł i 1,16 mln zł.

Rys. 1

Najważniejsze efekty rzeczowe realizacji zadań własnych POŚ:

- 228 m wybudowanych ścieżek rowerowych,
- budowa 7 instalacji fotowoltaicznych na budynkach użyteczności publicznej, łączna moc instalacji 140,4 kWp,
- termomodernizacja 2 budynków oraz modernizacja z elementami termomodernizacji, termomodernizacja budynku przy ul. Hubalczyków 2 przyniosła efekty w postaci zmniejszenia rocznego zużycia energii do ogrzewania budynku o 802 GJ/rok, a rocznej emisji CO₂ o 89,48% (44,833 t/rok),
- budowa 1574 m sieci wodociągowej,
- budowa 1712 m sieci kanalizacji sanitarnej,
- budowa 1805 m sieci kanalizacji deszczowej,
- nasadzenia 2 096,89 m² zieleni, posadzono 647 szt. drzew, 580 szt. krzewów.

Ponadto zrealizowano wiele zadań i akcji edukacyjnych:

- W roku 2017:
 - Organizacja Europejskiego Tygodnia Zrównoważonego Transportu (16-22 września),
 - 11 akcji proekologicznych (ponad 300 uczniów, ponad 100 osób dorosłych).
 (m.in.:
 - * MOPS Bartoszyce 23.03.2017 r. „Czwartkowe spotkania w klubie Seniora” spotkanie dot. ochrony przyrody w szczególności ochrony drzew i krzewów, bioróżnorodności, spalania odpadów – (obowiązujący stan prawny, zastosowanie rozwiązań proekologicznych mających wpływ na jakości, zdrowie i życie mieszkańców).
- W roku 2018:

- W ramach działań mających na celu ograniczanie emisji do atmosfery szkodliwych substancji oraz emisji hałasu dnia 16.10.2018 r. w hali sportowej Szkoły Podstawowej nr 4 w Bartoszycach odbyło się spotkanie edukacyjno-informacyjne dotyczące rządowego programu „Czyste Powietrze” zorganizowane przez Ministerstwo Środowiska. Prelekcja eksperta zgromadziła ponad 200 osób.
- Organizacja Europejskiego Tygodnia Zrównoważonego Transportu,
- 12 akcji proekologicznych (ponad 350 uczniów, ponad 100 osób dorosłych).

(m.in.:

- * Przedszkole Publiczne nr 2, Integracyjne Przedszkole Publiczne nr 4, Przedszkole Publiczne nr 9, Szkoła Podstawowa nr 3, Szkoła Podstawowa nr 7, Zespół Szkolno-Przedszkolny nr 1:
 - o udział w ogólnopolskim programie edukacyjnym pn. „Czyste powietrze wokół nas”,
 - o udział w konkursie plastycznym realizowanym przez PSSE „Wszystkim wesoło, gdy czyste powietrze wokoło”,
 - o Kolorowe znaki „Jak bezpiecznie poruszać się rowerem” w ramach tematu „Ekologicznie podróżować”,
 - o spektakl teatralny w BDK pt. „Baron Smok”,
 - o wykonanie prac plastycznych pn. „Co dymi w naszym mieście”,
 - o „Smog”- wzbogacenie wiadomości dzieci w oparciu o prezentację multimedialną,
 - o poszukiwanie inf. w internecie z wykorzystaniem tabletów, laptopów pn. „Co zanieczyszcza powietrze”,
 - o tworzenie metaplanu pt. „Co to jest smog?”,
 - o praca z narzędziami TOC „Gdy na dworze jest smog, to...”, „Co i dlaczego dymi” – „burza mózgów”, nauka piosenek ,
 - o „Co nas truje?” - quiz
- * MOPS – pogadanka w grupie seniorów pn. Wpływ na czystości powietrza niesegregowanych śmieci i spalanie niewłaściwych odpadów w paleniskach domowych,
- * Pogadanka edukacyjna z dn. 20.07.2018r. mająca na celu uświadomienie seniorom - uczestnikom Dziennego Domu „Senior-WIGOR” oraz członkom Klubu Seniora - pozytywnych efektów korzystania ze zbiorowych systemów komunikacji lub alternatywnych systemów transportu (rower, poruszanie się pieszo).
- * Wydział Kultury, Sportu, Współpracy i Rozwoju: propagowanie idei zrównoważonego transportu - konkurs, propagowanie proekologicznego stylu życia - otwarta strefa aktywności ZSZP nr 4, konkurs "Mój ekologiczny autobus", ochrona powietrza spotkanie promujące zmianę sposobu ogrzewania w paleniskach domowych,

Tabela 2 Nakłady na realizację programu ochrony środowiska dla Miasta Bartoszyce poniesione w latach 2017-2018 (zadania własne)

Obszar interwencji	Kierunek interwencji	Nr zadania	Zadanie	Termin realizacji	Koszty i/lub lata realizacji (znak „x”) [zł]			Uwagi
					2017	2018	Razem	
Ochrona klimatu i jakości powietrza	I. Zmniejszanie emisji zanieczyszczeń do atmosfery	8	Kampanie edukacyjne w zakresie ekozachowań: prawidłowego spalania paliw stałych, w tym węgla kamiennego i drewna w kotłach i kominkach, skutków spalania odpadów w urządzeniach do tego nieprzystosowanych, ekójazdy.	2017-2020	x	x		
		9	Budowa, przebudowa i modernizacja dróg					
		9.1	Modernizacja ul. Ogrodowa 2	2017	67 366,41		67 366,41	
		9.2	Dokończenie przebudowy ul. PCK	2017	394 003,70		394 003,70	
		9.3	Przebudowa ul. Korczaka	2017-2018	1 859 999,44	48 364,94	1 908 364,38	Ulice z chodnikami, oświetlenie uliczne, wodociąg, kanalizacja sanitarna i deszczowa
		9.4	Budowa ul. Inwestycyjnej	2017	2 236 707,80		2 236 707,80	Budowa 175 m drogi
		9.5	Budowa ul. Sosnowej	2017				Nie zrealizowano
		9.6	Modernizacja ul. Staszica	2018	33 991,00		33 991,00	2017 - opracowano dokumentację
		9.7	Przebudowa ul. Nad Łyną	2018	397 309,38	1 531 966,78	1 929 276,16	
		9.8	Remont nawierzchni ul. Żeromskiego	2017	158 381,55			
		9.9	Przebudowa ul. Nałkowskiej	2018		524 144,42	524 144,42	Przebudowa drogi - 486 m oraz budowa nowej nawierzchni mineralno-bitumicznej, chodników i miejsc parkingowych
		9.10	Przebudowa części ul. Piłsudskiego	2018		901 980,45	901 980,45	Rozbiórka istniejącej ulicy i chodnika, budowa ulicy chodnika, budowa oświetlenia ulicznego, budowa kanalizacji deszczowej
		10	Budowa tras rowerowych	2019-2020				
		10.1	Budowa ścieżek rowerowych	2018		79 539,00	79 539,00	Długość 228 m
	II. Wzrost wykorzystania OZE w bilansie	12	Rozwój mikroinstalacji (energetyki prosumenckiej) oraz wykorzystania odnawialnych źródeł energii;					
12.1		Budowa odnawialnych źródeł energii w Gminie Miejskiej Bartoszyce	2018		1 165 950,17	1 165 950,17	Budowa 7 instalacji fotowoltaicznych na budynkach użyteczności publicznej, łączna moc instalacji 140,4 kWp dofinansowanie RPO 796 187,98 zł.	

Sprawozdanie z realizacji programu ochrony środowiska dla Miasta Bartoszyce

Obszar interwencji	Kierunek interwencji	Nr zadania	Zadanie	Termin realizacji	Koszty i/lub lata realizacji (znak „x”) [zł]			Uwagi
					2017	2018	Razem	
	III. Doskonalenie systemu planowania, monitoringu i edukacji	15	Edukacja społeczeństwa w zakresie odnawialnych źródeł energii, z uwzględnieniem działań adaptacyjnych do zmian klimatu;	2017-2020	x	x		
		16	Tworzenie mechanizmów kontrolowania źródeł „niskiej emisji”;	2017-2020	bezkosztowo	bezkosztowo		
		17	Upowszechnianie wiedzy na temat mechanizmów finansowych sprzyjających poprawie jakości powietrza	2017-2020	x	x		
		18	Akcje informacyjne uświadamiające mieszkańcom zagrożenia dla zdrowia, związane z zanieczyszczeniem powietrza;	2017-2020	x	x		
		19	Promowanie poprawnych zachowań społecznych np. korzystania z komunikacji miejskiej, ścieżek rowerowych lub akcji społecznych pt. „nie jedź sam, zabierz ze sobą jeszcze inne osoby”.	2017-2020	x	x		
	IV. Zmniejszanie zapotrzebowania na energię	20	Stosowanie energooszczędnych technologii w gospodarce, dokonywanie termomodernizacji budynków, wprowadzanie nowoczesnych systemów grzewczych w domach jednorodzinnych, zmniejszanie strat energii w systemach przesyłowych (elektroenergetycznych i cieplnych).					
		20.1.	Modernizacja budynku mieszkalnego położonego w Bartoszczach przy ul. Cynkowej 2 (z ociepleniem)	2017	425 139,61		425 139,61	
		20.2.	Wymiana stolarki okiennej w budynkach komunalnych	2017	1 040,00	5 129,99	6 169,99	
		20.3.	Wymiana drzwi wejściowych w PP nr 4	2017	7 987,62		7 987,62	
		20.4.	Termomodernizacja budynku przy ul. Hubalczyków 2	2018		1 278 614,55	1 278 614,55	Termomodernizacja obiektu z wymianą stolarki okiennej i drzwiowej o pow. 110,03 m ² . Wymiana instalacji CO wraz z grzejnikami, wymiana opraw oświetleniowych na LED, zmniejszenie rocznego zużycia energii do ogrzewania budynku o 802 GJ/rok, rocznej emisji CO ₂ o 89,48% (44,833 t/rok) - dane z audytu, dofinansowanie RPO 562 395,74 zł
	20.5.	Termomodernizacja budynku przy ul. Wajdy 10	2018-2019		503 527,00	503 527,00	Pow. użyt. 2 612,30 m ² ., modernizacja instalacji centralnego ogrzewania, wymiana okien i drzwi, montaż wiatrotapu, wykonanie ocieplenia ścian zewnętrznych, dofinansowanie RPO 322 909,21 zł	

Sprawozdanie z realizacji programu ochrony środowiska dla Miasta Bartoszyce

Obszar interwencji	Kierunek interwencji	Nr zadania	Zadanie	Termin realizacji	Koszty i/lub lata realizacji (znak „x”) [zł]			Uwagi
					2017	2018	Razem	
		22	Rozbudowa energooszczędnych systemów oświetlenia dróg publicznych;					
		22.1	Budowa i modernizacja oświetlenia	2017-2018	145 403,70	146 716,62	292 120,32	
		22.2.	Rewitalizacja Starego Miasta w Bartoszycach - etap I	2017-2018	2 504 998,96	3 408 509,90	5 913 508,86	w ramach projektu budowa oświetlenia LED, dofinansow. RPO 3 060 000,00 zł
		24	Prowadzenie edukacji upowszechniającej wiedzę nt. możliwości zmniejszania zapotrzebowania na energię w gospodarstwach domowych.	2017-2020	x	x		
	V. Zrównoważony rozwój energetyczny miasta	25	Podnoszenie świadomości ekologicznej w zakresie potrzeb oszczędnego i efektywnego wykorzystania energii.	2017-2020	x	x		
	VI. Ograniczanie zagrożeń i adaptacja do zmian klimatu	26	Edukacja i zwiększanie świadomości w zakresie: zmian klimatu i sposobów minimalizowania ich skutków, wpływu inwazyjnych gatunków obcych oraz znaczenia i konieczności oszczędzania zasobów, w szczególności wody.	2017-2020	x	x		
Zagrożenia hałasem	VII. Ograniczanie hałasu	27	Uwzględnianie w planowaniu przestrzennym ochrony przed hałasem, stosownie do wymogów ustawy <i>Prawo ochrony środowiska</i> , między innymi poprzez właściwe kształtowanie przestrzeni urbanistycznej	2017-2020	bezkosztowo	bezkosztowo		
		28	Ograniczanie hałasu, zwłaszcza w osiedlach mieszkaniowych poprzez m.in. tworzenie stref wolnych od transportu, ograniczenie szybkości ruchu, tworzenie pasów zadrzewień;	2017-2020	x	x		
		29	Wprowadzenie koniecznych zmian w inżynierii ruchu drogowego (budowa obwodnic, poprawa stanu nawierzchni ulic i dróg, zapewnienie płynności ruchu, montaż osłon przeciwdźwiękowych w miejscach występowania uciążliwości akustycznych);	2017-2020	x	x		
		31	Budowa tras rowerowych na terenach zurbanizowanych;	2019-2020				Tożsame z zadaniem 10.1
		32	Prowadzenie edukacji ekologicznej i propagowanie jazdy rowerem, komunikacji zbiorowej, proekologicznego korzystania z samochodów np. „jazda z sąsiadem”, Ecodriving.	2017-2020	x	x		

Sprawozdanie z realizacji programu ochrony środowiska dla Miasta Bartoszyce

Obszar interwencji	Kierunek interwencji	Nr zadania	Zadanie	Termin realizacji	Koszty i/lub lata realizacji (znak „x”) [zł]			Uwagi
					2017	2018	Razem	
Pola elektromagnetyczne	VIII. Ograniczenie oddziaływania pól elektromagnetycznych	33	Uwzględnienie zagrożenia promieniowaniem elektromagnetycznym w planach zagospodarowania przestrzennego.	2017-2020	bezkosztowo	bezkosztowo		
Gospodarowanie wodami	IX. Poprawa stanu/potencjału ekologicznego wód powierzchniowych	35	Ograniczanie dopływu do wód zanieczyszczeń ze źródeł rozproszonych i obszarowych, w szczególności poprzez ochronę i odtwarzanie trwałej pokrywy roślinnej w strefie brzegowej wód, ograniczanie urbanizacji i przekształcania stref brzegowych	2017-2020	x	x		
	XII. Zwiększanie retencji wód w zlewniach	44	Retencjonowanie wód opadowych odprowadzanych z powierzchni szczelnych i utwardzonych oraz ograniczanie tworzenia nowych powierzchni uszczelnionych.	2019-2020				
Gospodarka wodno-ściekowa	XV. Zaopatrzenie ludności w wodę	48	Rozbudowa i modernizacja sieci wodociągowej oraz stacji uzdatniania wody.	2017-2020	x	x		
		48.1.	Uzbrojenie terenów inwestycyjnych na obszarze os. 650-lecia w Bartoszycach I etap	2017-2018	2 447 406,20	2 345 519,03	4 792 925,23	w ramach projektu budowa sieci wodociągowej o dł. 968,44 m, dofinansowanie RPO 1 325 077,51 zł
		48.2	Przebudowa ul. Korczaka	2017-2018	1 859 999,44	48 364,94	1 908 364,38	W ramach projektu - wybudowano sieć wodociągową dł. 605,7 m
	XVII. Oszczędne gospodarowanie wodą	54	Prowadzenie działań edukacyjnych dotyczących potrzeby oszczędnego gospodarowania wodą.	2017-2020	x	x		
	XVIII. Budowa i modernizacja sieci kanalizacyjnych	55	Rozbudowa sieci w aglomeracji Bartoszyce;					
		55.1	Uzbrojenie terenów inwestycyjnych na obszarze os. 650-lecia w Bartoszycach I etap	2017-2018	2 447 406,20	2 345 519,03	4 792 925,23	w ramach projektu budowa sieci kanalizacji sanitarnej o dł. 1455,37 m, dofinansowanie RPO 1 325 077,51 zł
		55.2.	Rewitalizacja Starego Miasta w Bartoszycach - etap I	2017-2018	2 504 998,96	3 408 509,90	5 913 508,86	w ramach projektu budowa i przebudowa sieci kanalizacji sanitarnej, dofinansowanie RPO 3 060 000,00 zł
		55.3	Przebudowa ul. Korczaka	2017-2018	1 859 999,44	48 364,94	1 908 364,38	W ramach projektu - wybudowano kanalizację sanitarną dł. 256,34 m
		56	Budowa i modernizacja kanalizacji deszczowej z urządzeniami podczyszczającymi.	2017-2020	x	x		
		56.1	Uzbrojenie terenów inwestycyjnych na obszarze os. 650-lecia w Bartoszycach I etap	2017-2018	2 447 406,20	2 345 519,03	4 792 925,23	w ramach projektu budowa sieci kanalizacji deszczowej o dł. 1094,08 m, dofinansowanie RPO 1 325 077,51 zł
56.2.		Rewitalizacja Starego Miasta w Bartoszycach - etap I	2017-2018	2 504 998,96	3 408 509,90	5 913 508,86	w ramach projektu budowa kan. deszczowej, dofinansowanie RPO 3 060 000,00 zł	

Sprawozdanie z realizacji programu ochrony środowiska dla Miasta Bartoszyce

Obszar interwencji	Kierunek interwencji	Nr zadania	Zadanie	Termin realizacji	Koszty i/lub lata realizacji (znak „x”) [zł]			Uwagi
					2017	2018	Razem	
		56.3	Przebudowa ul. Korczaka	2017-2018	1 859 999,44	48 364,94	1 908 364,38	W ramach projektu - wybudowano kanalizację deszczową dł. 270,3 m
		56.4	Przebudowa ul. Nad Łyną	2018	397 309,38	1 531 966,78	1 929 276,16	W ramach projektu budowa sieci kanalizacji deszczowej 228m
		56.5	Przebudowa części ul. Piłsudskiego	2018		901 980,45	901 980,45	W ramach projektu budowa sieci kanalizacji deszczowej 212,52 m
		56.6	Remont kanalizacji deszczowej ul. Sikorskiego	2018		39 124,39	39 124,39	
	XIX. Budowa, rozbudowa i modernizacja oczyszczalni ścieków	57	Realizacja zadań zapisanych w AKPOŚK (2015) oraz innych zadań dotyczących rozbudowy i modernizacji oczyszczalni ścieków	2017-2020	x	x		
	XX. Monitoring postępowania z nieczystościami płynnymi na terenach nieskanalizowanych	59	Kontrola częstotliwości i sposobu pozbywania się nieczystości płynnych przez właścicieli nieruchomości oraz kontrola funkcjonowania oczyszczalni przydomowych.	2017-2020	bezkosztowo	bezkosztowo		
Gospodarka odpadami i zapobieganie powstawaniu odpadów	Wszystkie kierunki interwencji	64	Edukacja w zakresie gospodarki odpadami, promowanie selektywnej zbiórki odpadów, informowanie o zasadach działania systemu zbiórki odpadów, propagowanie idei zapobiegania powstawaniu odpadów (zmiana nawyków konsumenckich), itp.	2017-2020	x	x		
Zasoby przyrodnicze	XXVIII. Zachowanie obiektów o szczególnych walorach przyrodniczych	66	Zapewnienie ochrony tworów przyrody ożywionej i nieożywionej o szczególnej wartości przyrodniczej, naukowej, kulturowej, historycznej lub krajobrazowej – pomników przyrody.	2017-2020	bezkosztowo	bezkosztowo		
	XXXIII. Zrównoważone użytkowanie gruntów rolnych i rozwój zielonej infrastruktury na terenach zurbanizowanych	78	Utrzymanie i powiększanie terenów zieleni na obszarach zurbanizowanych, z dążeniem do zapewnienia łączności pomiędzy tymi terenami oraz tworzenia zielonych pierścieni wokół miast.	2017-2020	x	x		
		78.1.	Zwiększanie udziału zieleni	2017	brak danych			Nasadzenia wykonane przez Gminę Miejską Bartoszyce: żywopłoty - 356 mb, drzewa - 148 szt.
				2018		4 500,00	4 500,00	Nasadzono 2 096,89 m ² zieleni, posadzono 499 drzew, 580 szt krzewów, koszty uwzględniają tylko zakup sadzonek

Sprawozdanie z realizacji programu ochrony środowiska dla Miasta Bartoszyce

Obszar interwencji	Kierunek interwencji	Nr zadania	Zadanie	Termin realizacji	Koszty i/lub lata realizacji (znak „x”) [zł]			Uwagi
					2017	2018	Razem	
	XXXIV. Podniesienie poziomu wiedzy oraz wzrost aktywności społeczeństwa w zakresie działań na rzecz ochrony różnorodności biologicznej	80	Prowadzenie edukacji ekologicznej.	2017-2020	x	x		
Zagrożenia poważnymi awariami	XXXV. Ograniczanie zagrożeń poważnymi awariami	82	Propagowanie standardów prawidłowych zachowań społeczeństwa w sytuacji wystąpienia zagrożeń środowiska z tytułu awarii przemysłowych i wypadków z udziałem pojazdów przewożących towary niebezpieczne.	2017-2020	x	x		
	XXXVI. Minimalizacja skutków w przypadku wystąpienia poważnej awarii	83	Doposażenie wyspecjalizowanych jednostek w sprzęt do wykrywania i lokalizacji awarii, likwidacji oraz analizy skutków tych awarii	2018-2020		x		
RAZEM				-	8 425 236,31*	8 915 928,33*	17 341 164,64*	

*z włączeniem 10% kosztów projektu „Rewitalizacja Starego Miasta w Bartoszykach - etap I”

źródło: dane Miasta Bartoszyce

3.2. Zestawienie zrealizowanych zadań monitorowanych

Tabela 3 przedstawia zestawienie zrealizowanych zadań monitorowanych.

Ogółem możliwe do ustalenia koszty realizacji zadań monitorowanych wyniosły w latach 2017-2018 ponad 11,6 mln zł, zgodnie z poniższym zestawieniem:

Kierunki:	Nakłady (zł)
I. Zmniejszanie emisji zanieczyszczeń do atmosfery	2 885 887,50
II. Wzrost wykorzystania OZE w bilansie	4 046 549,15
IV. Zmniejszanie zapotrzebowania na energię	3 768 254,32
XV. Zaopatrzenie ludności w wodę	109 700,00
XVIII. Budowa i modernizacja sieci kanalizacyjnych	205 900,00
XIX. Budowa, rozbudowa i modernizacja oczyszczalni ścieków	600 190,00
RAZEM	11 616 480,97

Jednym z najważniejszych zadań planowanych do realizacji była rozbudowa drogi wojewódzkiej nr 512 wraz z budową przeprawy mostowej w Bartoszycach. Termin realizacji tego zadania został jednak przesunięty na lata 2019-2021.

Największym pod względem wartości był projekt „Termomodernizacja budynków mieszkalnych: Szymanowskiego 1, 2, 3, 4, 5, 6; Piłsudskiego 3, 5, 5A, 5B”, realizowany przez Spółdzielnię Mieszkaniową Budowlani. Realizacja projektu przyniosła efekty w postaci zmniejszenia rocznego zapotrzebowania na energię poprzez wymianę stolarki okiennej o powierzchni 61,60 m² oraz docieplenie powierzchni 6 677,00 m².

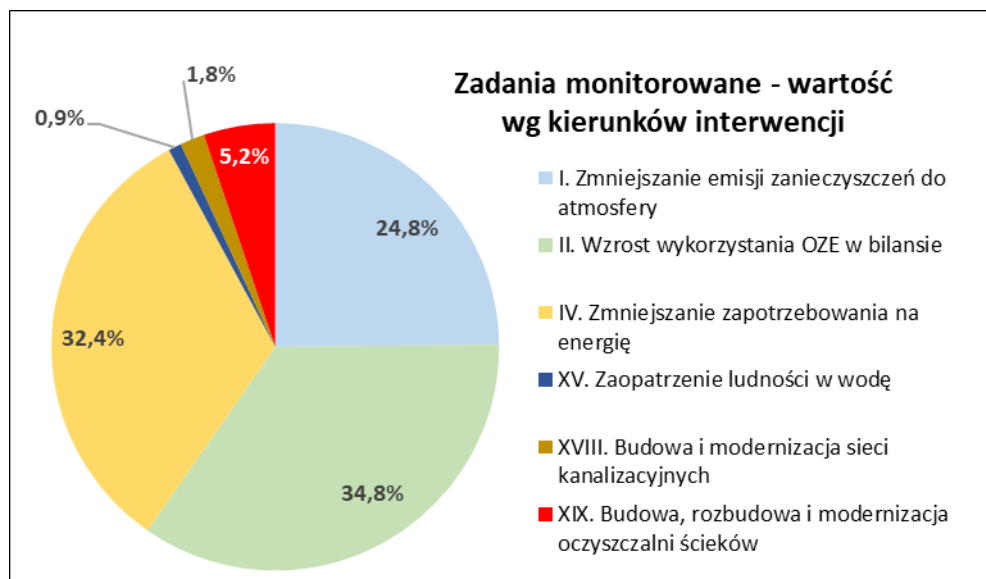
Niewiele mniejszy koszt pochłonęła realizacja projektu „Budowa instalacji fotowoltaicznej wraz niezbędną infrastrukturą” przez Corab sp. z o.o. wartość projektu wyniosła 3 583 130,10 zł, z czego dofinansowanie RPO to 1 674 071,49 zł. Projekt polegający na uruchomieniu elektrowni fotowoltaicznej o mocy 615 kW przyniósł efekty w postaci wyprodukowania 633 MWh energii elektrycznej w 2019 roku. Przewidywane jest zmniejszenie emisji CO₂ do atmosfery w 2019 roku o 220,17 ton/rok.

Zrealizowano ponadto, m.in.:

- 4 zadania dotyczące rozbudowy sieci ciepłowniczej (spółka COWiK),
- 3 zadania dotyczące wzrostu wykorzystania OZE – budowy instalacji fotowoltaicznych (COWiK – rozpoczęcie realizacji projektu budowy elektrowni fotowoltaicznej, AGROMA OLSZTYN Grupa Sznajder sp. z o.o., PHU BIURO-BART),
- 1 zadanie dotyczące termomodernizacji budynków mieszkalnych (LOKUM sp. z o.o.),
- wymianę sieci wodociągowej (spółka COWiK),
- przebudowę sieci kanalizacji sanitarnej (spółka COWiK),

- instalację oczyszczalni ścieków przemysłowych (W-M Glass Sp. z o.o.)

Największe nakłady poniesiono na realizację zadań z kierunku interwencji *II Wzrost wykorzystania OZE w bilansie* – ponad 4 mln. zł (rys. 2).

Rys. 2

Najważniejsze efekty rzeczowe realizacji zadań monitorowanych POŚ:

- likwidacja kotłów węglowych o mocy 1,15 MW,
- 4 instalacje fotowoltaiczne, łączna moc instalacji to 764,82 kWp,
- 648 m nowej sieci ciepłowniczej, 650 m sieci ciepłowniczej zmodernizowanej, 50 szt. nowych węzłów ciepłowniczych,
- termomodernizacja 11 budynków,
- wymiana 664 m sieci wodociągowej,
- nasadzenia zastępcze: drzewa - 144 szt., krzewy - 610 szt.

Tabela 3 Nakłady na realizację programu ochrony środowiska dla Miasta Bartoszyce poniesione w latach 2017-2018 (zadania monitorowane)

Obszar interwencji	Kierunek interwencji	Nr zadania	Zadanie	Podmiot odpowiedzialny	Termin realizacji	Szacunkowe koszty i/lub lata realizacji (znak „x”)			Uwagi
						2017	2018	Razem	
Ochrona klimatu i jakości powietrza	I. Zmniejszanie emisji zanieczyszczeń do atmosfery	2	Likwidacja lokalnych kotłowni o dużej emisji i rozbudowa sieci ciepłowniczej						
		2.1.	Sieć ciepła i przyłącze do sieci ciepłowniczej budynków wielorodzinnych ul. Paderewskiego 1-7, 9; ul. Okrzei 6	COWiK	2017	44 855,00		44 855,00	Projekt nie był planowany w POŚ
		2.2.	Rozbudowa i modernizacja sieci ciepłowniczej ul. Poniatowskiego 12-15; ul. Paderewskiego 37-51, budowa węzłów ciepłowniczych	COWiK	2017	976 857,00		976 857,00	Projekt nie był planowany w POŚ, długość nowej sieci 128 m, długość sieci zmodernizowanej 650 m, 21 nowych węzłów ciepłowniczych
		2.3.	Rozbudowa sieci ciepłowniczej: ul. Traugutta, Wyszyńskiego, Bema, Mazurska, Korczaka, Curie-Skłodowskiej, Warszawska, Poniatowskiego i budowa nowych węzłów ciepłowniczych	COWiK	2018		941 760,00	941 760,00	projekt nie był planowany w POŚ, efekty 520 m nowej sieci, 29 nowych węzłów ciepłowniczych
		2.4.	Likwidacja kotłów o mocy 1,15 MW i podłączenie do sieci ciepłowniczej budynków przy ul.: Traugutta 1-16, 20,21; Wyszyńskiego 5; Bema 5,13,15; Mazurska 9,23; Korczaka; Curie-Skłodowskiej 2; Warszawska 12,13; Poniatowskiego 16-21.	COWiK LOKUM sp. z o.o.	2018		681 395,00	681 395,00	Projekt nie był planowany w POŚ, zmiana sposobu ogrzewania z węgla i drewna (80%/20%) na ciepło sieciowe w lok. o pow. uż. = 1 179,41 m ² (dotyczy ul. Traugutta i Warszawska 13)
		7	Ograniczanie występowania „niskiej emisji” m.in. poprzez: wymianę starych kotłów małej mocy oraz pieców na jeden z systemów proekologicznych.						
		7.1.	Przebudowa palenisk w kotłach CO, kotłownia przy ul. Limanowskiego w Bartoszycach	Starostwo Powiatowe,	2017-2018	34 993,50		34 993,50	budget powiatu
		7.2.	Zakup pieca konwekcyjnego (Zespół Szkół Ponadgimnazjalnych nr 1 w Bartoszycach)	Zespół Szkół Ponadgimnazjalnych	2017	28 000,00		28 000,00	budget powiatu
		9	Budowa, przebudowa i modernizacja dróg	Zarządcy dróg	2017-2020	x	x	x	brak danych
		9.1.	Rozbudowa drogi wojewódzkiej nr 512 wraz z budową przeprawy mostowej na rz. Łynie w Bartoszycach	ZDW OLSZTYN	2019-2022				Projekt realizowany w ramach Programu Współpracy Transgranicznej Polska – Rosja 2014 – 2020, koszt 8 mln EUR, dofinansowanie 7,2 mln EUR, zmieniono terminy
9.2.	Modernizacja drogi przy ul. Ogrodowej	SM Budowlani	2018		38 000,00	38 000,00	ułożenie nowej nawierzchni z kostki brukowej - 20 m		

Sprawozdanie z realizacji programu ochrony środowiska dla Miasta Bartoszyce

Obszar interwencji	Kierunek interwencji	Nr zadania	Zadanie	Podmiot odpowiedzialny	Termin realizacji	Szacunkowe koszty i/lub lata realizacji (znak „x”)			Uwagi
						2017	2018	Razem	
II. Wzrost wykorzystania OZE w bilansie		9.3.	Modernizacja ul. Mirosławskiego, Dąbrowskiego, plac manewrowy + droga dojazdowa ul. Bema 51	ZUK	2018		140 027,00		Utwardzenie terenu nawierzchnią z kostki betonowej- 75 m oraz modernizacja istniejącego placu i drogi dojazdowej wraz z wymianą nawierzchni na kostkę betonową - 1200 m ²
		10	Budowa tras rowerowych	Zarządcy dróg	2017-2020	x	x	x	
		10.1.	Budowa ścieżki rowerowej w ramach projektu „Rozbudowa drogi wojewódzkiej nr 512 wraz z budową przeprawy mostowej na rz. Łynie w Bartoszycach”	ZDW OLSZTYN	2019-2022		x	x	W ramach zadania 9.1
		12	Rozwój mikroinstalacji (energetyki prosumenckiej) oraz wykorzystania odnawialnych źródeł energii;	Właściciele nieruchomości	2017-2020	x	x	x	
		12.1.	Budowa instalacji fotowoltaicznej wraz niezbędną infrastrukturą	Corab sp. zo.o.	2018		3 583 130,10	3 583 130,10	Uruchomienie nowej elektrowni fotowoltaicznej o mocy 615 kW. Wyprodukowanie 633 MWh energii elektrycznej w 2019 roku. Zmniejszenie emisji CO2 do atmosfery w 2019 roku o 220,17 ton/rok. Dofinansowanie RPO: 1 674 071,49 zł
		12.2.	Inwestycje w OZE w przedsiębiorstwie COWIK w Bartoszycach	COWIK	2018-2019		40 000,00	40 000,00	Instalacja fotowoltaiczna o łącznej mocy zainstalowanej 99,90kWp, całkowita wartość projektu: 748 000,00 zł, wkład własny: 91 219,51 zł, środki RPO: 516 910,57 zł. Projekt będzie kontynuowany w 2019 r.
		12.3.	Zakup i montaż 5 instalacji fotowoltaicznych na budynkach firmy Agroma Olsztyn Grupa Sznajder Spółka z o.o.	AGROMA OLSZTYN GRUPA SZNAJDER sp. z.o.o.	2017	211 875,65		211 875,65	Montaż 5 instalacji fotowoltaicznych na dachach budynków handlowo-usługowych firmy Agroma Grupa Sznajder, m.in. w Bartoszycach o mocy 30,60 kW, koszt całkowity projektu 1 004 150,01 zł, dofinansowanie RPO 693 924,80 zł. Koszt dla Bartoszyce obliczono proporcjonalnie do mocy zainstalowanej
		12.4.	Wykorzystanie odnawialnych źródeł energii poprzez instalację paneli fotowoltaicznych oraz pompy ciepła przez firmę PRZEDSIĘBIORSTWO HANDLOWO- USŁUGOWE BIURO-BART TOMASZ WISZNIEWSKI	PHU BIURO-BART	2018	211 543,40		211 543,40	Montaż elektrowni fotowoltaicznej o mocy 19,32 kW oraz pompy ciepła o mocy grzewczej 10,9 kW
		13	Stosowanie w gospodarstwach indywidualnych rozwiązań grzewczych przyjaznych środowisku (układy solarne, pompy ciepła);	Właściciele nieruchomości	2017-2020	x	x	x	brak danych

Sprawozdanie z realizacji programu ochrony środowiska dla Miasta Bartoszyce

Obszar interwencji	Kierunek interwencji	Nr zadania	Zadanie	Podmiot odpowiedzialny	Termin realizacji	Szacunkowe koszty i/lub lata realizacji (znak „x”)			Uwagi	
						2017	2018	Razem		
	III. Doskonalenie systemu planowania, monitoringu i edukacji	15	Edukacja społeczeństwa w zakresie odnawialnych źródeł energii, z uwzględnieniem działań adaptacyjnych do zmian klimatu;	Samorząd powiatowy	2017-2020	x	x	x	budżet powiatu, WFOŚiGW	
		17	Upowszechnianie wiedzy na temat mechanizmów finansowych sprzyjających poprawie jakości powietrza	Samorząd powiatowy	2017-2020	x	x	x	budżet powiatu, WFOŚiGW	
		18	Akcje informacyjne uświadamiające mieszkańcom zagrożenia dla zdrowia, związane z zanieczyszczeniem powietrza;	Samorząd powiatowy	2017-2020	x	x	x	budżet powiatu, WFOŚiGW	
		19	Promowanie poprawnych zachowań społecznych np. korzystania z komunikacji miejskiej, ścieżek rowerowych lub akcji społecznych pt. „nie jedź sam, zabierz ze sobą jeszcze inne osoby”.	Samorząd powiatowy	2017-2020	x	x	x	budżet powiatu, WFOŚiGW	
	IV. Zmniejszanie zapotrzebowania na energię	20	Stosowanie energooszczędnych technologii w gospodarce, dokonywanie termomodernizacji budynków, wprowadzanie nowoczesnych systemów grzewczych w domach jednorodzinnych, zmniejszanie strat energii w systemach przesyłowych (elektroenergetycznych i ciepłych).	Podmioty gospodarcze, właściciele i zarządzający obiektami i instalacjami, operatorzy systemów przesyłowych	2017-2020					
		20.1.	Termomodernizacja budynków mieszkalnych: Szymanowskiego 1, 2, 3, 4, 5, 6; Piłsudskiego 3, 5, 5A, 5B;	SM Budowlani	2018		3 664 891,18		Projekt nie był planowany w POŚ; efekty: pow. wymienionej stolarki okiennej 61,60; m2, pow. docieplenia 6 677,00 m ² . Pożyczka z WFOŚiGW w wysokości 3 212 589,00 zł	
		20.2.	Termomodernizacja budynku przy ul. Traugutta 1	LOKUM sp. z o.o.	2018		103 363,14		Projekt nie był planowany w POŚ, wymiana stolarki wraz z dociepleniem ścian, pow. użytkowa 421,00 m ²	
	VI. Ograniczanie zagrożeń i adaptacja do zmian klimatu	26	Edukacja i zwiększanie świadomości w zakresie: zmian klimatu i sposobów minimalizowania ich skutków, wpływu inwazyjnych gatunków obcych oraz znaczenia i konieczności oszczędzania zasobów, w szczególności wody.	Samorząd powiatowy	2017-2020	x	x	x	budżet powiatu, WFOŚiGW	
	Zagrożenia hałasem	VII. Ograniczanie hałasu	29	Wprowadzenie koniecznych zmian w inżynierii ruchu drogowego (budowa obwodnic, poprawa stanu nawierzchni ulic i dróg, zapewnienie płynności ruchu, montaż osłon przeciwdźwiękowych w miejscach występowania uciążliwości akustycznych);	Zarządcy dróg	2017-2020	x	x	x	brak danych — tożsame z zadaniem 9
			32	Prowadzenie edukacji ekologicznej i propagowanie jazdy rowerem, komunikacji zbiorowej, proekologicznego korzystania z samochodów np. „jazda z sąsiadem”, Ecodriving.	Samorząd powiatowy	2017-2020	x	x	x	budżet powiatu, WFOŚiGW

Sprawozdanie z realizacji programu ochrony środowiska dla Miasta Bartoszyce

Obszar interwencji	Kierunek interwencji	Nr zadania	Zadanie	Podmiot odpowiedzialny	Termin realizacji	Szacunkowe koszty i/lub lata realizacji (znak „x”)			Uwagi
						2017	2018	Razem	
Gospodarka wodno-ściekowa	XV. Zaopatrzenie ludności w wodę	48	Rozbudowa i modernizacja sieci wodociągowej oraz stacji uzdatniania wody.	COWiK	2017-2020	x	x	x	Brak danych
		48.1	Modernizacja SUW	COWiK	2019-2020				Nie zrealizowano
		48.2.	Wymiana sieci wodociągowej w ul. PCK i Andersa	COWiK	2017	103 700,00		103 700,00	Wymieniono 664 m sieci
		48.3.	Modernizacja filtra nr 5 na SUW	COWiK	2018		6 000,00	6 000,00	
		54	Prowadzenie działań edukacyjnych dotyczących potrzeby oszczędnego gospodarowania wodą.	Samorząd powiatowy	2017-2020	x	x	x	budżet powiatu, WFOŚiGW
	XVIII. Budowa i modernizacja sieci kanalizacyjnych	55	Rozbudowa sieci w aglomeracji Bartoszyce;	COWiK	2017-2020	x	x	x	Brak danych
		55.1.	Przebudowa sieci kanalizacji sanitarnej w ul. PCK	COWiK	2017	112 400,00		112 400,00	217 m sieci
		55.2.	Wymiana sieci kanalizacyjnej w ul. Korczaka	COWiK	2018		93 500,00	93 500,00	
	XIX. Budowa, rozbudowa i modernizacja oczyszczalni ścieków	57	Realizacja zadań zapisanych w AKPOŚK (2015) oraz innych zadań dotyczących rozbudowy i modernizacji oczyszczalni ścieków	COWiK	2017-2020				
		57.2.	Oczyszczalnia ścieków - zabezpieczenie ściany komory napowietrzania	COWiK	2018		104 500,00		
		57.3.	Dostawa, instalacja i uruchomienie oczyszczalni ścieków przemysłowych w ramach projektu „Wdrożenie rekomendacji strategii wzorniczej poprawą konkurencyjności firmy W-M Glass Sp. z o.o.”	W-M Glass Sp. z o.o.	2017	495 690,00			Dostawa, instalacja i uruchomienie oczyszczalni ścieków przemysłowych, dofinansowanie RPO
	Zasoby przyrodnicze	XXXIII. Zrównoważone użytkowanie gruntów rolnych i rozwój zielonej infrastruktury na terenach zurbanizowanych	78.1.	Zwiększanie udziału zieleni	właściciele i użytkownicy gruntów	2017	brak danych		
80			Prowadzenie edukacji ekologicznej.	Starostwo Powiatowe	2017-2020	x	x	x	budżet powiatu, WFOŚiGW
RAZEM						2 219 914,55	9 396 566,42	11 616 480,97	

3.3. Wskaźniki realizacji programu

Tabela 4 przedstawia planowane i osiągnięte na koniec 2018 r. wskaźniki realizacji celów programu ochrony środowiska dla Miasta Bartoszyce.

Zielone pola oznaczają wskaźniki osiągnięte, czerwone – nie osiągnięte.

Tabela 4 Wskaźniki realizacji programu ochrony środowiska dla Miasta Bartoszyce					
Obszar interwencji	Nazwa wskaźnika	Źródło danych	Wartość wskaźnika		
			Bazowa (2015)	Osiągnięta (2018)	Docelowa (2020)
Ochrona klimatu i jakości powietrza	Liczba zrealizowanych projektów z zakresu OZE w okresie 2017-2020 (szt.)	dane własne	-	5	2
Zagrożenia hałasem	Liczba zrealizowanych projektów dotyczących modernizacji, przebudowy dróg w okresie 2017-2020 (szt.)	dane własne	-	12	5
	Długość ścieżek rowerowych (km)	GUS	2,7	4,3	≥2,7
Gospodarowanie wodami	Liczba badanych JCWP rzecznych, których stan oceniono jako dobry	WIOŚ	0	brak raportu WIOŚ za 2018 r.	>0
Gospodarka wodno-ściekowa	Zużycie wody na potrzeby gospodarki narodowej i ludności ogółem (hm ³)	GUS	983	916,0	≤983
	Odsetek ludności korzystającej z oczyszczalni ścieków (%)	GUS	99,6	99,6*	≥99,6
	Wielkość oczyszczalni komunalnych w RLM (osoba)	GUS	39 000	39 000	≥39 000
	Długość sieci kanalizacyjnej (km)	GUS	52,5	52,5	≥52,5
	Długość sieci wodociągowej (km)	GUS	54,1	54,2	≥54,1
Gospodarka odpadami i zapobieganie powstawaniu odpadów	Odpady zebrane selektywnie i wyselekcjonowane z suchej frakcji odpadów (tony)	Sprawozdanie gminy miejskiej	1 595	1954	>1 595
	Poziom masy odpadów komunalnych ulegających biodegradacji przekazywanych do składowania w stosunku do masy tych odpadów wytworzonych w 1995 r. (%)	Sprawozdanie gminy miejskiej	Nie osiągnięty	Osiągnięty	≤35
Ochrona zasobów przyrodniczych	Poziom lesistości (%)	GUS	5,0	5,0	≥5,0
	Powierzchnia lasów (ha)	GUS	58,75	58,75	≥58,75
	Powierzchnia parków, zieleńców i terenów zieleni ulicznej i osiedlowej ogółem (ha)	GUS	83,94	74,22	≥83,94
	Powierzchnia obiektów i obszarów o szczególnych walorach przyrodniczych prawnie chronionych ogółem (ha)	GUS	41,4	45,45	≥41,4
	Liczba pomników przyrody ogółem (szt.)	GUS	1	1	≥1
Zagrożenia poważnymi awariami	Liczba przypadków wystąpienia poważnych awarii (odpowiadających definicji zawartej w art. 3 pkt 23 ustawy z dnia 27 kwietnia 2001 r. – Prawo ochrony środowiska)	PMŚ, WIOŚ	0	0	0

*za 2017 (za 2018 nie jest jeszcze dostępny)

opracowanie: Biuro Doradcze EkoINFRA

4. WNIOSKI I ZALECENIA

1. Łącznie na realizację zadań własnych POŚ w latach 2017-2018 Gmina Miejska Bartoszyce wydatkowała ponad 17,3 mln zł.
2. Praktycznie wszystkie zadania, za których realizację jest odpowiedzialny **wyłącznie** samorząd miasta, są realizowane zgodnie z planem.
3. Największe nakłady poniesiono na realizację zadań z kierunku interwencji *I. Zmniejszanie emisji zanieczyszczeń do atmosfery* – ponad 8,2 mln zł. Drugie w kolejności są nakłady poniesione na realizację zadań z kierunku interwencji *XVIII. Budowa i modernizacja sieci kanalizacyjnych*, w których największy udział ma realizacja projektu *Uzbrojenie terenów inwestycyjnych na obszarze os. 650-lecia w Bartoszycach I etap*. Znaczące wydatki poniesiono również na realizację zadań z kierunku *IV. Zmniejszanie zapotrzebowania na energię* i *II. Wzrost wykorzystania OZE w bilansie* – odpowiednio 2,51 mln zł i 1,16 mln zł.
4. Najważniejsze efekty rzeczowe realizacji zadań własnych POŚ:
 - 228 m wybudowanych ścieżek rowerowych,
 - budowa 7 instalacji fotowoltaicznych na budynkach użyteczności publicznej, łączna moc instalacji 140,4 kWp,
 - termomodernizacja 2 budynków oraz modernizacja z elementami termomodernizacji, termomodernizacja budynku przy ul. Hubalczyków 2 przyniosła efekty w postaci zmniejszenia rocznego zużycia energii do ogrzewania budynku o 802 GJ/rok, a rocznej emisji CO₂ o 89,48% (44,833 t/rok),
 - budowa 1574 m sieci wodociągowej,
 - budowa 1712 m sieci kanalizacji sanitarnej,
 - budowa 1805 m sieci kanalizacji deszczowej,
 - nasadzenia 2 096,89 m² zieleni, posadzono 647 szt. drzew, 580 szt. krzewów.
5. Możliwe do ustalenia koszty realizacji zadań monitorowanych wyniosły w latach 2017-2018 ponad 11,6 mln zł. Największym pod względem wartości (ponad 3,66 mln zł) był projekt „Termomodernizacja budynków mieszkalnych: Szymanowskiego 1, 2, 3, 4, 5, 6; Piłsudskiego 3, 5, 5A, 5B”, realizowany przez Spółdzielnię Mieszkaniową Budowlani. Realizacja projektu przyniosła efekty w postaci zmniejszenia rocznego zapotrzebowania na energię poprzez wymianę stolarki okiennej o powierzchni 61,60 m² oraz docieplenie powierzchni 6 677,00 m². Niewiele mniejszy koszt (ponad 3,58 mln zł) pochłonęła realizacja projektu „Budowa instalacji fotowoltaicznej wraz niezbędną infrastrukturą” przez Corab sp. z o.o. Projekt polegający na uruchomieniu elektrowni fotowoltaicznej o mocy 615 kW przyniósł efekty w postaci wyprodukowania 633 MWh energii elektrycznej w 2019 roku. Przewidywane jest zmniejszenie emisji CO₂ do atmosfery w 2019 roku o 220,17 ton/rok.
6. COWiK sp. z o.o.– rozpoczął realizację projektu budowy elektrowni fotowoltaicznej, co zwiększy udział OZE w bilansie energetycznym miasta o dalsze 99,9 kW.

7. Najważniejsze efekty rzeczowe realizacji zadań monitorowanych POŚ:
 - likwidacja kotłów węglowych o mocy 1,15 MW,
 - 4 instalacje fotowoltaiczne, łączna moc instalacji to 764,82 kWp,
 - 648 m nowej sieci ciepłowniczej, 650 m sieci ciepłowniczej zmodernizowanej, 50 szt. nowych węzłów ciepłowniczych,
 - termomodernizacja 11 budynków,
 - wymiana 664 m sieci wodociągowej,
 - nasadzenia zastępcze: drzewa - 144 szt., krzewy - 610 szt.

8. Wg stanu na koniec 2017/2018 r. nie został osiągnięty następujący wskaźnik dotyczący ochrony zasobów przyrodniczych:
 - Powierzchnia parków, zieleńców i terenów zieleni ulicznej i osiedlowej ogółem zmniejszyła się w stosunku do roku 2015. Za spadek wskaźnika o 9,72 ha odpowiada spadek powierzchni terenów zieleni osiedlowej.

9. Pozostałe wskaźniki realizacji POŚ wg stanu na koniec 2018 r. zostały osiągnięte.